

Sagsnr.
2025 - 1385

Doknr.
69798449

Dato
30-01-2026

Høringsnotat til forslag til ændring af barnets lov og lov om forpligtende kommunale samarbejder (Mulighed for at pålægge forpligtende kommunale samarbejder på børneområdet)

1. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har i perioden fra den 11. november 2025 til den 10. december 2025 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: 3F – Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Ankenævnet for ATP, Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Autisme- og Aspergerforeningen, Autismeforeningen, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børne- og Kultur-chefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtninge Hjælp, Dansk Flygtninge Hjælp Ungdom – DFUNK, Dansk Handicap Forbund, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Regioner, Datatilsynet, De Anbragtes Vilkår, De Danske Børnehuse, De Private Sociale Tilbud / Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS), Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet – DUKH, Det Centrale Handicapråd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Dragør Kommune, Esbjerg Kommune, FABU, FADD - Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge, Familieretshuset, Fanø Kommune, Fonden for Socialt Ansvar, Foreningen af Kommunale Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen Far, ForældreLANDSforeningen (FBU), For Lige Vilkår, Frederikshavn Kommune, Handicapbranchen Danmark, Hjernesagen, Hjerneskadeforeningen, Institut for Menneskerettigheder, Ishøj Kommune, Joannahuset, Justitia, Kommunernes Landsforening (KL), Kommunaldirektørforeningen, Kvininfo, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen Bedre Psykiatri, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Langeland Kommune, Lev Uden Vold, Livsværk, Lægeforeningen, Læsø Kommune, Mandecentret, Mentorbarn, Mødrehjælpen, Plejefamiliernes Landsforening, Politiforbundet, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Det Nationale Integrationsråd, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Danske Småøer, Samsø Kommune, Selveje Danmark, SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed, Sjældne Diagnoser, Skanderborg Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, Social- og Boligstyrelsen, Socialt Leder Forum, SUMH – Sammenslutningen af Unge med Handicap, Svendborg Kommune, TABUKA, Tårnby Kommune, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ungdommens Røde Kors, Ungdomskriminalitetsnævnet, UNICEF Danmark, Ungdomsringen, Vallensbæk Kommune, Vestre Landsret, Ærø Kommune, Østre Landsret og Aarhus Kommune.

Derudover har lovforslaget været tilgængeligt på høringsportalen.

2. Modtagne høringssvar

Der er indkommet høringssvar inden for fristen fra følgende høringsparter: Ankestyrelsen, Autismeforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen (herefter BKF), Børnerådet, Dansk Psykolog Forening, Danske Handicaporganisationer, Datatilsynet, Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge (herefter FADD), Fanø Kommune, For Lige Vilkår, Kommunale Velfærdschefer, Kommunernes Landsforening (herefter KL), Langeland Kommune, Selveje Danmark, SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed (herefter SIND), Svendborg Kommune, Tårnby Kommune, Ungdomskriminalitetsnævnet og  r  Kommune.

Der er modtaget høringssvar fra Barnaverndarstova F roya (B rnev rnet på Færøerne), Ishøj Kommune og Vallensbæk Kommune efter fristens udløb.

Barna- og  tb gvingarm lar  i  (Børne- og Uddannelsesministeriet på Færøerne), Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Dragør Kommune, Familieretshuset og Politiforbundet har afgivet høringssvar om, at de ikke har bemærkninger.

Rigsrevisionen har meddelt, at de ikke finder det relevant at afgive høringssvar.

Der er ikke modtaget høringssvar fra øvrige parter.

Alle høringssvar offentliggøres på Høringsportalen.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter i høringssvarene.

3.  ndringer efter høringen

På baggrund af høringen er der foretaget følgende ændringer:

- I det foreslåede   154 c, stk. 1, er der i nr. 3 tilføjet en henvisning til   41 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Det er sket på baggrund af bemærkning fra Ungdomskriminalitetsnævnet og efter dialog med Justitsministeriet.
- Ungdomskriminalitetsnævnet har derudover bemærket, at det kan være relevant henvise til   23, stk. 5, i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Da det er børne- og ungeudvalgene, der træffer afgørelse efter   23, stk. 5, er denne bestemmelse imidlertid (efter dialog med Ungdomskriminalitetsnævnet og Justitsministeriet) skrevet frem i de specielle bemærkninger til det foreslåede   154 c, stk. 2.

Der er derudover foretaget en række præciseringer og tydeligg relser i lovforslagets bemærkninger på baggrund af høringen:

- Beskrivelsen af   9 a, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område er justeret på baggrund af høringssvar fra Ankestyrelsen, s  beskrivelsen afspejler gældende ret.
- Der er foretaget en række præciseringer i afsnittene om udveksling og behandling af oplysninger på baggrund af bemærkninger fra Datatilsynet.
- Det er tydeligg rt, hvornår muligheden for pålæg om samarbejde forventes at blive bragt i anvendelse, herunder når eksisterende redskaber har være afprøvet og ikke har haft den fornødne effekt.
- Det er tydeligg rt, hvilken kommune der er handlekommune, og hvortil en klage kan rettes efter pålæg om samarbejde. Det er desuden tydeligg rt, at den delegerende kommune i samarbejdet bevarer det økonomiske ansvar for opgavevaretagelsen. Det er i den forbindelse tilføjet, at dette indebærer, at den delegerende kommune vil skulle afholde udgifterne endeligt, jf.   194 i barnets lov.

- Det er tydeliggjort, at den bemyndigede kommune skal varetage generelle proceskrav efter barnets lov og anden relevant lovgivning, herunder § 5 i barnets lov om inddragelse af barnet eller den unge, ifm. opgavevaretagelsen.
- Det er skrevet frem, at den bemyndigede kommune vil kunne inddrage VISO efter behov.

Der er derudover foretaget en række justeringer og præciseringer på baggrund af intern lovteknik mv., herunder ift. afgrænsning af omfattede bekendtgørelser og ift. at sikre klarhed omkring formen og vilkår for samarbejdet mv.

Herudover er der foretaget korrekturrettelser og lovtekniske rettelser i lovforslaget.

4. Hovedpunkter i høringssvarene

Autismeforeningen, BKF, Børnerådet, Dansk Psykolog Forening, FADD og Selveje Danmark anerkender intentionen om at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen. *SIND* mener, at der lægges op til fornuftige ændringer og er tilfredse med fokus på kvalitet.

Danske Handicaporganisationer bakker op om loven, og *For Lige Vilkår* anerkender behovet for at handle, når en kommune over længere tid har alvorlige udfordringer med kvalitet og lovmedholdelighed på børneområdet.

Svendborg Kommune og *Tårnby Kommune* anerkender og støtter intentionen med lovforslaget, men rejser tvivl og bekymring om den valgte tilgang.

Høringssvarene omfatter også en række bemærkninger til konkrete dele af lovforslaget, som er opsummeret nedenfor.

Det bemærkes, at enkelte høringssvar også omfatter bemærkninger, som vurderes entydigt at ligge uden for lovforslagets omfang og fokus, hvorfor disse ikke er medtaget i notatet.

4.1. Om muligheden for at pålægge kommunale samarbejder med tvang

Flere høringssvar stiller sig kritiske over for muligheden for at pålægge kommunale samarbejder med tvang.

KL foretrækker, at samarbejdet sker frivilligt efter gældende regler, og opfordrer til, at der udvises tilbageholdenhed med anvendelse af ordningen. *KL* opfordrer til, at mindre indgribende tiltag skal være afprøvet inden en pålagt delegation. *Kommunale Velfærdschefer* forudsætter ligeledes, at ordningen alene vil finde anvendelse i helt særlige tilfælde.

BKF anbefaler, at overdragelse af opgaver sker efter grundig dialog og aftale mellem begge kommuner. *KL* efterspørger konkret, at der stilles krav om dialog med de berørte kommuner forud for pålæg om samarbejde, herunder om tidsplanen for overgangen.

Langeland Kommune og *Ishøj Kommune* bemærker, at forslaget vil udgøre et indgreb i det grundlæggende princip om kommunalt selvstyre, og vil indebære en udvanding/begrænsning af kommunernes muligheder for lokalt at fastsætte rammer og vilkår for opgavevaretagelsen. *Kommunale Velfærdschefer* og *Vallensbæk Kommune* peger ligeledes på, at et pålæg om samarbejde vil være et stort indgreb for de berørte kommuner.

Tårnby Kommune gør opmærksom på, at modellen synes at forskyde kompetencebalancen mellem statslig styring og det kommunale selvstyre.

Svendborg Kommune påpeger en række udfordringer ved samarbejder, der ikke er baseret på frivillighed og politisk opbakning i den delegerende kommune, og anbefaler generelt, at modellen genovervejes.

Flere høringsparter efterspørger også andre løsninger. BKF og Vallensbæk Kommune peger f.eks. på, at forpligtende kommunale sparringspartnerskaber vil kunne opfylde formålet med lovforslaget

Kommunale Velfærdschefer anbefaler, at der i stedet kigges mod andre handlemuligheder som f.eks. den permanente Task Force på børneområdet.

Ishøj Kommune påpeger også, at der allerede findes andre centrale løsninger og muligheder for at føre kontrol med og "styre" området centralt – bl.a. Børnesagsbarometeret og Task Forcen mv.

Langeland Kommune efterspørger – uanset kommunernes størrelse – prioritering af ressourcer til at sikre kvalitet frem for pligtmæssigt samarbejde.

Tårnby Kommune efterspørger i stedet et trinvist forbedringsspor, der inkluderer faglig rådgivning, målrettede kompetenceløft og systematiske opfølgingsforløb. Derudover påpeges, at kommunerne fortsat er ved at implementere barnets lov i praksis, og det anbefales derfor at afvente erfaringerne herfra.

Ærø Kommune mener i stedet, at store kommuner bør pålægges at tilbyde juridisk støtte eller faglig sparring til små kommuner i komplekse sager, samt at mindre kommuner bør kunne trække på ressourcer fra større kommuner ved behov, f.eks. ved sygdommeldinger og implementering af større reformer mv.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Social- og Boligministeriet anerkender, at et pålæg om samarbejde kan være indgribende for de berørte kommuner. I forlængelse heraf bemærkes, at den foreslåede ordning kun i særlige tilfælde forventes at blive bragt i anvendelse, og alene når kriterierne herfor er opfyldt, jf. pkt. 4.3 nedenfor.

Med lovforslaget vil det bl.a. være en forudsætning, at de pågældende kommuner ikke frivilligt har ansøgt om at udvide et eksisterende samarbejde efter lov om forpligtende kommunale samarbejder til at omfatte børneområdet. Det fremgår i den forbindelse af lovbemærkningerne, at i tilfælde hvor der er et ønske og en vilje fra de pågældende kommuner om et frivilligt samarbejde på børneområdet, vurderes det hensigtsmæssigt, at samarbejdet sker frivilligt frem for gennem pålæg om samarbejde.

Derudover vil det være en forudsætning, at en kommune har dokumenterede og alvorlige udfordringer med kvaliteten i sagsbehandlingen over tid, som det ikke har været muligt at løse med andre, eksisterende tiltag, og hvor borgernes retssikkerhed således vurderes at være i alvorlig risiko. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at det er tydeliggjort i bemærkningerne til lovforslaget, at et pålæg om samarbejde vil være relevant i tilfælde, hvor eksisterende redskaber ikke formår at sikre den fornødne forbedring af lovligheden og kvaliteten i sagsbehandlingen.

Ministeriet bemærker videre, at det fremgår af lovforslaget, at der vil være et forløb forud for en afgørelse om pålæg om samarbejde, hvor der bl.a. vil være en høring af de berørte kommuner. I den forbindelse vil de berørte kommuner bl.a. kunne redegøre for, om der allerede er iværksat tiltag for at rette op på problemerne, jf. pkt. 4.3 nedenfor. Det bemærkes videre, at det fremgår af det foreslåede § 154 e, at der både ved pålæg om såvel som ved ophævelse af et samarbejde vil kunne fastsættes vilkår i dialog med de berørte kommuner, bl.a. om overgange.

Vedrørende ønsket om at små kommuner skal kunne få juridisk støtte og faglig sparring fra større kommuner, bemærker ministeriet, at lovforslaget ikke begrænser kommuners eksisterende muligheder for at indgå i faglige sparringsfællesskaber.

Til bemærkning om implementering af barnets lov bemærkes, at hensigten med lovforslaget er at imødekomme mere generelle og alvorlige problemer med sagsbehandlingen, som ikke vurderes at have sammenhæng med implementering af ny lovgivning.

4.2. Afgrænsning af anvendelsesområde (omfattede kommuner)

En række høringssvar omfatter bemærkninger til afgrænsningen af kommuner, som vil være omfattet af den foreslåede ordning.

Svendborg Kommune og *Langeland Kommune* finder det uklart, hvorfor lovens anvendelsesområde er afgrænset til kommuner, der allerede har et forpligtende kommunalt samarbejde. *Langeland Kommune* påpeger, at andre kommuner også ses at have alvorlige udfordringer på børneområdet.

Børnerådet, *Danske Handicaporganisationer* og *FADD* efterspørger, at ordningen udvides, så andre kommuner også omfattes, i det omfang de foreslåede kriterier vurderes at være opfyldt for de pågældende kommuner.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Det er Social- og Boligministeriets vurdering, at et pålagt samarbejde som udgangspunkt alene vil være relevant for de små kommuner, som allerede er pålagt at samarbejde med større kommuner på andre opgaveområder. Det er således ministeriets opfattelse, at der kan være en sammenhæng mellem visse kommuners størrelse og de udfordringer, der ses med hensyn til at sikre den nødvendige faglige bæredygtighed ift. varetagelsen af opgaver på børneområdet. Dette fremgår også af lovforslagets almindelige bemærkninger.

Ministeriet finder som udgangspunkt ikke, at et pålæg om samarbejde vil være en hensigtsmæssig løsning i tilfælde, hvor en større kommune viser sig at have udfordringer med sagsbehandlingen. Efter ministeriets opfattelse vil andre greb være relevante i sådanne tilfælde, herunder eksisterende muligheder for at understøtte kommunernes eget kvalitetsarbejde (f.eks. Task Force) eller sætte ind over for kommuner, der begår fejl (f.eks. Ankestyrelsen). Ministeriet finder det på denne baggrund ikke aktuelt at udvide kredsen af kommuner, der vil være omfattet af den foreslåede ordning.

4.3. Kriterier for pålæg om samarbejde

Flere høringsparter efterspørger yderligere konkretisering af de foreslåede kriterier for pålæg om samarbejde i § 154 a, stk. 3.

Børnerådet, *Fanø Kommune*, *Ishøj Kommune*, *Langeland Kommune*, *Tårnby Kommune* og *Vallensbæk Kommune* efterspørger tydeligere kriterier og en mere eksplicit beskrivelse af relevant dokumentation.

Fanø Kommune efterspørger dertil en angivelse af, hvem der foretager den faglige og juridiske vurdering af kvaliteten i sagsbehandlingen, samt nærmere retningslinjer, som skal sikre ensartethed og gennemsigtighed i vurderingen af kommunernes sagsbehandling.

Langeland Kommune efterspørger, at der ifm. kriterierne kan tages højde for resultater af iværksatte initiativer og indsatser med henblik på at imødekomme alvorlige udfordringer.

Vallensbæk Kommune bemærker, at kriterierne bør være bredt sammensat, idet enkeltstående parametre – f.eks. omgørelsesprocenter i klagesager til Ankestyrelsen – ikke bør stå alene, da der kan være store udsving i små kommuner med få sager.

Ishøj Kommune bemærker, at uklare kriterier kan indebære, at det bliver utydeligt, hvilke forventninger der stilles til kommunerne for at opfylde kriterierne for "god sagsbehandling".

KL bemærker også, at kriterierne er overordnede og upræcise, men finder det positivt, at de berørte kommuners indstilling vil kunne indgå i vurderingen af, om pålæg om samarbejde er en hensigtsmæssig løsning.

Høringssvarene omfatter derudover forskellige holdninger til den foreslåede tidsgrænse på 2 år i de opstillede kriterier i § 154 a, stk. 3.

Selveje Danmark mener, at 2 år er længe for børn, unge og familier, og anbefaler, at perioden genovervejes eller suppleres med tiltag, der gør det muligt at reagere tidligere. *SIND* efterspørger også, at perioden på 2 år revideres og forkortes.

Omvendt foreslår *Vallensbæk Kommune*, at perioden forlænges til minimum 3 år, så nødvendigheden af en sammenlægning bliver mere velbegrunderet og veldokumenteret. Der peges i den forbindelse på, at prisen for organisatorisk sammenlægning er høj og har store konsekvenser for de berørte kommuner.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Social- og Boligministeriet bemærker, at de foreslåede kriterier afspejler en balance ift. at opstille så objektive og konkrete kriterier som muligt og samtidig tillade fleksibilitet ift. lokale forhold i den enkelte kommune.

Det bemærkes videre, at der ikke er en automatik i den foreslåede løsning således, at det automatisk medfører et påbud om samarbejde, hvis en kommune opfylder minimum 2 af de opstillede kriterier. Det fremgår af lovforslaget, at dette vil bero på en konkret vurdering.

Det fremgår videre af lovforslaget, at det vil være Social- og Boligministeriet, der vil skulle foretage den samlede vurdering af, om de enkelte kriterier er opfyldt for en konkret kommune. I grundlaget for beslutningen vil der bl.a. kunne indgå oplysninger fra de berørte kommuner selv, herunder om tiltag, som kommunerne allerede har sat i værk, så disse kan tillægges vægt i den samlede vurdering af kriterierne.

Angående ønsket om at sikre bredde i sammensætningen af kriterierne bemærkes, at det netop er hensigten, at der i vurderingen af kriterierne skal foretages en vurdering af kvaliteten bredt set. Det fremgår derfor også af lovforslaget, at minimum 2 af kriterierne skal være opfyldt, samt at enkeltstående parametre, som f.eks. omgørelsesprocenter, ikke kan stå alene.

Med hensyn til bemærkningen om, at det med de opstillede kriterier bliver utydeligt, hvilke forventninger der generelt stilles til kommunerne for at opfylde kriterierne for "god sagsbehandling", skal ministeriet understrege, at der *ikke* er tale om, at kriterierne fastsætter en "minimumsstandard" for kvalitet i sagsbehandlingen. Kriterierne sigter derimod på at dokumentere alvorlige udfordringer med lovligheden og fagligheden i enkelte kommuners forvaltning af børneområdet, som kan begrunde, at et pålæg om samarbejde er en hensigtsmæssig løsning. Udgangspunktet er derfor, at alle kommuner skal overholde reglerne i barnets lov og anden relevant lovgivning og skal sikre den nødvendige faglige og juridiske kvalitet i sagsbehandlingen. Dette udgangspunkt ændrer lovforslaget ikke på.

Særligt om tidsafgrænsningen bemærkes, at ministeriet anerkender, at 2 år kan være lang tid i et barn eller en ungs liv. Omvendt anerkender ministeriet også, at 2 år kan være kort tid for en kommune med hensyn til at kunne vende en udvikling i en kommunal administration, herunder iværksætte relevante tiltag mv. Der er således tale om en afvejning af flere hensyn.

4.4. Formen for samarbejdet

En række høringsparter efterspørger yderligere klarhed over ansvarsfordeling, herunder mht. økonomi, samt afgørelseskompetence og klageregler.

Autismeforeningen påpeger, at det er uklart, hvilken kommune der træffer afgørelse, og hvorhen man som borger skal henvende sig eller rette en klage. *Børnerådet* efterspørger også klarhed over ansvarsfordelingen, herunder med hensyn til klagemuligheder. *Autismeforeningen*, *FADD* og *For Lige Vilkår* påpeger, at tydelighed om ansvarsfordelingen er vigtigt af hensyn til de berørte familier.

BKF bemærker, at det kan skabe uklarhed om roller og ansvar, når udførelsen af opgaver – og personale – flyttes til en anden kommune, mens det politiske og juridiske ansvar forbliver hos den delegerende kommune.

Ishøj Kommune og *Svendborg Kommune* påpeger, at der kan være uklarhed om, hvor det politiske ansvar er placeret, og hvor man som borger skal rette en evt. kritik af kvaliteten på området imod.

Svendborg Kommune efterspørger konkrete bestemmelser om, hvem der træffer hvilke beslutninger, hvordan faglig ledelse organiseres, og hvordan uoverensstemmelser håndteres.

Ærø Kommune påpeger, at finansieringsmodellen er uklar.

Endelig handler enkelte hørings svar konkret om udveksling og behandling af personoplysninger i forbindelse med et pålagt samarbejde.

For Lige Vilkår efterspørger tydelige krav til information til familier om datadeling på tværs af kommuner.

Datatilsynet anbefaler, at ministeriet præciserer behandlingsgrundlaget i lovforslagets bemærkninger angående de berørte kommuners udveksling og behandling af personoplysninger.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Med hensyn til ansvarsfordeling mellem de berørte kommuner bemærker ministeriet, at det fremgår eksplicit af lovforslaget, at den delegerende kommune ved pålæg om samarbejde bevarer det politiske, juridiske og økonomiske ansvar for opgavevaretagelsen. Dette svarer til ansvarsfordelingen i eksisterende forpligtende kommunale samarbejder. Det er således alene udøvelsen af opgaverne, der delegeres til den bemyndigede kommune i samarbejdet.

Som følge heraf vil den delegerende kommunalbestyrelse i samarbejdet kunne fastsætte overordnede retningslinjer for den bemyndigede kommunes varetagelse af opgaverne. Den delegerende kommunalbestyrelse har efter almindelige retsgrundsætninger også både ret og pligt til at føre tilsyn med, hvorledes opgaverne varetages i den bemyndigede kommune, på samme måde som kommunalbestyrelser uden for forpligtende samarbejder har i forhold til kommunens egen opgavevaretagelse.

Eventuel kritik af opgavevaretagelsen, herunder kritik af kvaliteten heraf, fra borgerne i den delegerende kommune kan derfor også rettes mod kommunalbestyrelsen i den delegerende kommune, hvor det politiske ansvar således vil være placeret.

At den delegerende kommune bevarer det økonomiske ansvar vil betyde, at den delegerende kommune skal afholde udgifterne forbundet med den bemyndigede kommunes udførelse af opgaverne. Det er præciseret i lovforslagets bemærkninger, at det betyder, at den delegerende kommune endeligt afholder udgifterne efter barnets lov, jf. lovens § 194, stk. 1.

Social- og Boligministeriet finder i forlængelse af hørings svarene, at det er vigtigt, at der er klarhed over ansvar og klageregler, herunder så der ikke opstår tvivl hos de berørte borgere.

Ministeriet bemærker, at det netop er formålet med den foreslåede bestemmelse i § 154 b, som vil indebære, at den del af samarbejdet, som social- og boligministeren vil kunne pålægge (dvs. om sager på børneområdet), vil være reguleret på samme måde som de berørte kommuners eksisterende samarbejde på andre opgaveområder.

Det fremgår af lovforslaget, at afgørelserne efter pålagt delegation vil skulle træffes af kommunalbestyrelsen i den bemyndigede kommune. Børne- og ungeudvalgets afgørelser vil dog fortsat skulle træffes af børne- og ungeudvalget i den delegerende kommune efter indstilling mv. fra den bemyndigede kommune. Derudover vil beslutninger, der efter lovgivningen skal træffes af kommunalbestyrelsen i et møde, uanset bemyndigelsen skulle træffes af den delegerende kommunalbestyrelse.

Det er tydeliggjort i bemærkningerne, at klage over afgørelser, der er truffet efter bemyndigelse, kan indbringes for den myndighed, der er klageinstans i forhold til den delegerende kommunes afgørelser. Det bemærkes i forlængelse heraf, at det fremgår eksplicit af lovforslagets bemærkninger, at lovforslaget ikke ændrer på borgernes klagemuligheder.

Angående ønsket om konkrete bestemmelser om, hvordan uoverensstemmelser mellem kommunerne håndteres, bemærker ministeriet, at det fremgår af lovforslaget, at der vil kunne fastsættes nærmere vilkår for samarbejdet, og at kommunerne i lokale samarbejdsaftaler kan adressere håndtering af uoverensstemmelser mv. Det er ministeriets forståelse, at dette tilsvarende gør sig gældende for kommuner, der allerede i dag indgår i forpligtende samarbejder efter lov om forpligtende kommunale samarbejder.

Hvad angår kommentarerne om de berørte kommuners udveksling og behandling af personoplysninger som led i et forpligtende kommunalt samarbejde er lovgrundlaget herfor blevet præciseret i lovbemærkningerne. Ministeriet bemærker desuden, at såvel kommunernes indbyrdes udveksling af oplysninger som den bemyndigede kommunes behandling mv. af oplysninger ifm. sagsbehandlingen skal overholde de generelle regler, herunder mht. databeskyttelse, indhentelse af samtykke mv.

4.5. Omfattede opgaver

En række høringsparter er optaget af sammenhæng i sagsbehandlingen og indsatsen for borgerne, når opgavevaretagelsen flyttes fra én kommune til en anden.

Svendborg Kommune bemærker, at et samarbejde uden fuld delegation af hele opgaveporteføljen, der fremgår af det foreslåede § 154 c, vil være fagligt uforsvarligt. Det påpeges, at delvise løsninger vil øge risikoen for brud i sagsforløbene og kan skabe uensartede løsninger, hvorfor undtagelsesbestemmelsen i det foreslåede § 154 c, stk. 5, ikke bør anvendes. Dog påpeger *Svendborg Kommune* også, at økonomien knyttet til den fulde opgaveportefølge ikke er tilstrækkeligt beskrevet.

Omvendt bemærker *KL*, at opgaveområdet er meget omfangsrigt, og at det bl.a. vil kræve betydelige ressourcer at sikre overgangen. Det bemærkes også, at der er tale om delegation af en anden type opgaver, end de pågældende kommuner hidtil måtte have samarbejdet om efter lov om forpligtende kommunale samarbejder.

Svendborg Kommune påpeger, at det forhold, at børne- og ungeudvalgets kompetence forbliver i den delegerende kommune, jf. det foreslåede § 154 c, stk. 2, vil gøre det vanskeligt at sikre en ensartet faglig praksis.

Høringssvarene afspejler forskellige holdninger til det forhold, at der som udgangspunkt lægges op til, at børnehandicapområdet vil skulle indgå i et

pålagt samarbejde om børnesager, i de tilfælde hvor den delegerende kommune har hjemtaget børnehandicapområdet efter dispensation fra indenrigs- og sundhedsministeren efter reglerne i lov om forpligtende kommunale samarbejder.

KL og Langeland Kommune mener i den forbindelse, at det ikke kan forudsættes, at udfordringer med sagsbehandlingen på ét område afspejler udfordringer på et andet område. Det bemærkes, at hjælp og støtte efter § 90, nr. 4-8, i barnets lov ofte vil være organiseret i en anden del af forvaltningen. Derfor anbefaler *KL*, at disse opgaver ikke automatisk følger med i et pålæg, men at det skal bero på en konkret vurdering af disse sagers kvalitet.

Danske Handicaporganisationer udtrykker omvendt en opbakning til, at ansvaret for børnehandicapområdet kan uddelegeres til en anden kommune. Det påpeges bl.a., at små kommuner kan have svært ved at opbygge den nødvendige erfaring og viden om målgrupperne.

Endelig har *Ungdomskriminalitetsnævnet* foreslået en række konkrete opgaver efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, som efter nævnets opfattelse bør være omfattet af samarbejdet.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Om opgaveafgrænsningen i § 154 c generelt bemærker ministeriet, at der er tale om en afvejning, og at det primære hensyn har været at sikre sammenhæng i opgavevaretagelsen og for den enkelte borger. Derfor indebærer lovforslaget, at et samarbejde på børneområdet som udgangspunkt vil omfatte den fulde opgaveportefølje, der er nævnt i § 154 c, stk. 1.

Angående muligheden for at fravige dette udgangspunkt skal ministeriet således bemærke, at det fremgår af lovforslaget, at dette kun vurderes relevant, når særlige omstændigheder gør sig gældende – f.eks. hvis lokale eller organisatoriske forhold i de berørte kommuner betyder, at enkelte afgrænsede opgaver fortsat bør varetages af den delegerende kommune i samarbejdet. Da den foreslåede ordning i det hele taget kun forventes at blive bragt i anvendelse i helt særlige tilfælde, jf. pkt. 4.1 ovenfor, vurderes det relevant at sikre fleksibilitet henholdsvis ensartethed på tværs af de kommuner, der kan blive pålagt at samarbejde efter lovforslaget.

Om økonomien henvises til pkt. 4.4 ovenfor, hvoraf det fremgår, at den delegerende kommune bevarer det økonomiske ansvar for opgavevaretagelsen og således skal afholde udgifterne forbundet hermed.

Hvad angår bemærkninger om sammenhæng mellem kommunalbestyrelsens og børne- og ungeudvalgets afgørelser, bemærkes, at der gælder et delegationsforbud, som betyder, at afgørelser, der efter gældende regler skal træffes af børne- og ungeudvalget, uanset et pålagt samarbejde vil skulle træffes af børne- og ungeudvalget i den delegerende kommune.

Til bemærkningerne om at medtage børnehandicapområdet i den samlede opgaveportefølje i forbindelse med et pålæg om samarbejde skal ministeriet først og fremmest understrege, at de kommuner, der vil være omfattet af lovforslaget, som udgangspunkt allerede er forpligtede til at samarbejde om børnehandicapsager efter reglerne i lov om forpligtende kommunale samarbejder.

Med lovforslaget tages der højde for, at der kan være situationer, hvor de pågældende kommuner har fået dispensation fra indenrigs- og sundhedsministeren til, at det eksisterende samarbejde ikke omfatter børnehandicapområdet. Efter lovforslagets § 154 c, stk. 4, vil udgangspunktet være, at børnehandicapsagerne i så fald også skal overføres til den bemyndigede kommune ved et pålæg om samarbejde på børneområdet.

Dette begrundes dels med, at der er et vist overlap mellem de to målgrupper, idet børn og unge med handicap også kan befinde sig i udsatte positioner, og i det tilfælde modtager ydelser efter bestemmelser på begge områder. Dels er det ministeriets vurdering, at det må antages, at en kommunes manglende kvalitet i sagsbehandlingen på ét af områderne kan afspejle tilsvarende udfordringer på det andet område.

Med lovforslaget er der dog indlagt en mulighed for at undtage opgaver, f.eks. på børnehandicapområdet. Det kan f.eks. være relevant af hensyn til lokale forhold og den enkelte kommunes organisering, jf. ovenfor.

Angående Ungdomskriminalitetsnævnets bemærkninger er disse afspejlet i det reviderede lovforslag, jf. pkt. 3 ovenfor.

4.6. Vilkår og mulighed for opløsning af samarbejdet

En række høringsparter kommer ind på muligheden for at fastsætte vilkår for samarbejdet, jf. det foreslåede § 154 e.

KL bemærker, at det bør konkretiseres, hvilke vilkår social- og boligministeren kan fastsætte. *Svendborg Kommune* bemærker, at beskrivelsen af vilkår mv. er for upræcis og skaber risiko for usikkerhed.

For Lige Vilkår efterspørger, at der stilles en række krav om bl.a. én tydelig indgang for de berørte familier, om kontinuitet i familiernes forløb, samt om en konkret plan for samarbejdet med lokale aktører. *Ærø Kommune* foreslår, at lovforslaget eksplicit forpligter samarbejdet til at sikre lokale kontaktpunkter for borgerne.

En række høringsparter kommer dertil omkring samarbejdets varighed og muligheden for ophør af samarbejdet, jf. det foreslåede § 154 d.

Langeland Kommune efterspørger krav om, hvor lang tid der må gå fra et pålæg om samarbejde til en faktisk overdragelse af opgaver. Kommunen mener dertil, at der bør gives mulighed for at ophæve et pålæg eller gøre dette betinget, hvis der på tidspunktet for dets faktiske virkning er sket væsentligt ændrede forhold. Det påpeges, at der ved pålæg om samarbejde i praksis må forventes en længere overgangsperiode, hvor de berørte kommuner får tid til at organisere sig.

BKF anbefaler, at overdragelse af opgaveansvar sker efter grundig dialog og aftale mellem de berørte kommuner, og med udgangspunkt i at overdragelsen er langsigtet eller permanent. BKF bemærker dog også, at varige samarbejder kan gøre det vanskeligt at genetablere egen kapacitet i den delegerende kommune.

For Lige Vilkår efterspørger en tydelig proces for ophør, når forholdene er bragt i orden, så formålet bliver varig kvalitetsforbedring, og så de berørte familier ikke fastholdes i en ordning uden klar tidshorisont.

Svendborg Kommune efterspørger klare kriterier for, hvornår et samarbejde kan afsluttes, samt tydelighed omkring de økonomiske og organisatoriske vilkår ved samarbejdets ophør.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Til ønsket om at præcisere, hvilke konkrete vilkår social- og boligministeren vil kunne fastsætte efter den foreslåede § 154 e, skal ministeriet bemærke, at der er tale om en balance mellem hhv. at konkretisere, hvilke forhold der vil kunne fastsættes vilkår om, og på den anden side sikre fleksibilitet ift. lokale forhold.

Det bemærkes, at omend bestemmelsen er bredt defineret, er det nærmere udfoldet i lovbemærkningerne, hvilke vilkår der kan være relevante. Det fremgår videre af lovbemærkningerne, at de berørte kommuner vil blive

inddraget i forbindelse med fastsættelsen af vilkår og således også kan pege på relevante forhold mv. I den forbindelse vil der med inddragelse af de berørte kommuner også kunne fastsættes vilkår for overdragelsen af opgaver, herunder om tidsfrister for overdragelsen mv.

Vedrørende forslag om at stille særlige krav til samarbejdet om bl.a. én indgang, lokale kontaktpunkter, kontinuitet osv. bemærkes, at det fremgår af lovbemærkningerne til § 154 e, at kommunerne i lokale samarbejdsaftaler bør have fokus på at sikre kontinuitet og stabilitet for de berørte borgere, herunder bl.a. mht. at undgå brud i relationer til sagsbehandler.

Derudover bemærkes, at det fremgår af lovbemærkningerne, at hvis den delegerende kommune modtager underretninger eller andre oplysninger, som har betydning for den bemyndigede kommunes opgavevaretagelse, skal disse deles med den bemyndigede kommune. Det vil sige, at det ikke vil påhvile borgerne at gennemskue, hvor de skal rette henvendelse, hvis der opstår tvivl.

Om samarbejdet med almenområdet bemærkes, at den delegerende kommune fortsat vil have pligt til at udarbejde en sammenhængende børnepolitik og kommunale beredskaber efter reglerne herom i barnets lov. Det fremgår af lovbemærkningerne, at den bemyndigede kommune vil skulle bidrage hertil, og at der med fordel kan ske en indbyrdes koordinering mellem kommunerne, så der tages højde herfor i den samlede opgavevaretagelse på børneområdet i den bemyndigede kommune.

Vedrørende samarbejdets ophør bemærkes, at det fremgår af lovforslaget, at et samarbejde som udgangspunkt vil være varigt, men at det kan opløses efter ansøgning herom fra de pågældende kommuner. I sådanne tilfælde vil der, jf. det foreslåede § 154 e, kunne fastsættes nærmere vilkår for ophør af samarbejdet, herunder om overdragelse af sager og personale mv.

4.7. Kvalitet og konsekvenser for den bemyndigede kommune

Flere høringssvar har fokus på kvaliteten i sagsbehandlingen i den bemyndigede kommune, som skal overtage varetagelsen af opgaverne på vegne af den delegerende kommune i samarbejdet.

Børnerådet og *FADD* anbefaler, at der stilles krav om dokumentation for, at den bemyndigede kommune er tilstrækkeligt robust, herunder mht. bl.a. faglighed og fastholdelse af personale. *Vallensbæk Kommune* peger på, at der i kommunerne er generelle udfordringer med rekruttering og fastholdelse af personale.

Autismeforeningen og *For Lige Vilkår* efterspørger, at der stilles krav om specialiserede kompetencer, viden, organisering mv. i den bemyndigede kommune mhp. at sikre den faglige kvalitet.

Svendborg Kommune efterspørger krav til ledelsesstrukturen, samt at risikoen for uensartet praksis adresseres.

BKF, *Kommunale Velfærdschefer* og *Tårnby Kommune* bemærker, at den bemyndigede kommune kan opleve belastning af egne ressourcer og kapacitet, hvilket kan gå ud over serviceniveauet og/eller kvaliteten i egne opgaver.

Ishøj Kommune bemærker, at forpligtende samarbejder kræver ekstra ressourcer, herunder mht. koordinering samt overførsel af personale og sager mv. mellem kommunerne. Det bemærkes dertil, at et samarbejde risikerer at sænke niveauet for opgaveløsningen i den bemyndigede kommune til skade for kommunens borgere, og at det politiske handlerum bliver mindre, fordi de berørte kommuner skal koordinere indbyrdes ift. prioritering mv.

Ishøj Kommune og Langeland Kommune bemærker, at forpligtende kommunale samarbejder kan udfordre sammenhæng i sagsbehandlingen og koordinering på tværs med f.eks. almenområdet. *Selveje Danmark* bemærker også, at ansvarsskift og organisatoriske ændringer ikke må skabe brud i sammenhæng og samarbejde, herunder på tværs af skole-, sundheds- og socialområdet. Det bemærkes videre, at det er afgørende, at ordningen ikke blot flytter opgaver mellem kommuner, men reelt bidrager til en bedre sagsbehandling.

Børnerådet finder det afgørende, at overgangen bliver så hurtig og glidende som muligt, at barnet får en fast og stabil børne- og ungerådgiver, samt at der arbejdes målrettet med at forebygge nye brud i sagsbehandlingen.

BKF og Langeland Kommune påpeger dertil en risiko for, at delegation af opgaver kan svække kendskab til lokale forhold og udfordre samarbejdet med lokale aktører.

Dansk Psykolog Forening anerkender, at der ved delegation af opgavevaretagelsen kan opbygges højere specialiserede indsatser, men udtrykker også bekymring for, at flytning af ansatte, faglighed mv. kan være hæmmende for udviklingen af kvaliteten i indsatser. *Dansk Psykolog Forening* understreger, at der på trods af delegationen skal ske reel inddragelse af børn og familier i sagsbehandlingen, og er også optaget af at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats for de berørte børn og familier.

Flere høringsparter efterspørger i forlængelse heraf en faglig og/eller ressourcemæssig understøttelse af den bemyndigede kommune efter et pålæg om samarbejde. *Børnerådet* og *FADD* peger på, at det f.eks. kan være i form af en økonomisk pulje eller ved inddragelse af en national Task Force.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Social- og Boligministeriet bemærker, at det ligger uden for lovforslagets omfang at stille særlige krav til specialiserede kompetencer og organisering mv. Det bemærkes således, at der med lovforslaget ikke stilles nye krav til selve opgavehåndteringen, men alene gives mulighed for at flytte opgaveløsningen fra én kommune til en anden. Det falder i forlængelse heraf også uden for lovforslagets omfang at fastsætte generelle krav til serviceniveauer på tværs af kommuner.

Ministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at den bemyndigede kommune ved pålagt delegation vil skulle varetage opgaverne efter de regler, der almindeligvis gælder for opgavevaretagelsen, dvs. regler efter barnets lov og anden relevant lovgivning. Ministeriet er i den forbindelse enig i, at det er centralt, at der sikres løbende inddragelse af barnet eller den unge, jf. § 5 i barnets lov, hvorfor dette er tydeliggjort i lovbemærkningerne.

Vedrørende bemærkninger om den bemyndigede kommunes robusthed og kvalitet bemærker ministeriet videre, at det fremgår af lovforslaget, at der forud for et pålæg om samarbejde vil være et forløb med bl.a. høring af de berørte kommuner, hvor den bemyndigede kommunes situation vil kunne tages i betragtning. Det bemærkes dertil, at der ikke er en automatik i lovforslaget forstået sådan, at det automatisk vil føre til et pålæg om samarbejde, hvis en kommune opfylder de foreslåede kriterier i § 154 a, stk. 3. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, vil dette skulle bero på en konkret vurdering.

Med hensyn til bemærkningerne om belastning af ressourcer og kapacitet i den bemyndigede kommune samt ønsket om systematisk understøttelse, bemærker ministeriet, at det fremgår af lovforslaget, at den delegerende kommune vil være forpligtet til at afholde alle udgifter forbundet med opgavevaretagelsen. Det omfatter også evt. implementeringsomkostninger. Der henvises desuden til pkt. 4.4 ovenfor. Derudover vil der medfølge

personaleressourcer fra den delegerende kommune ved et pålæg om samarbejde. Det er derfor ministeriets vurdering, at et pålæg om samarbejde i sig selv ikke bør have konsekvenser for serviceniveauet i den bemyndigede kommune, og ej heller bør have betydning for den bemyndigede kommunes muligheder for at fastsætte serviceniveauer mv. for kommunens egne børnesager.

Det bemærkes videre, at den bemyndigede kommune tilsvarende i kommunens øvrige børnesager vil kunne gøre brug af eksisterende tilbud for rådgivning og vejledning fra bl.a. VISO ved behov, hvilket også er skrevet frem i lovforslagets bemærkninger. Den bemyndigede kommune vil også have mulighed for efter ansøgning at modtage rådgivning- og vejledningsforløb fra Social- og Boligstyrelsen, fx forløb med Task Force – børn og unge i udsatte positioner. Det vil i den forbindelse blive tillagt vægt i tildelingen, hvis der modtages en ansøgning fra en kommune, som efter pålæg herom varetager opgaver på børneområdet på vegne af en anden kommune.

Til bemærkningerne om sammenhæng i sagsbehandlingen henvises til pkt. 4.6 ovenfor.

Endelig bemærkes, at det forudsættes med lovforslaget, at et pålæg om samarbejde på børneområdet alene vil være aktuelt i de tilfælde, hvor der er dokumenterede udfordringer med varetagelsen af området i den kommune, der vil blive pålagt at delegere opgaverne. Hvis der er tale om, at børneområdet varetages lovligt og fagligt forsvarligt i en konkret kommune, herunder med hensyn til at sikre kontinuitet og sammenhæng på tværs, vil et pålæg om samarbejde som udgangspunkt ikke være relevant. Det er således den grundlæggende intention, at den foreslåede løsning vil kunne bringes i spil i de tilfælde, hvor et pålagt samarbejde på børneområdet vurderes at være hensigtsmæssigt af hensyn til at sikre retssikkerheden for borgerne.

4.8. Opfølgning og evaluering

Børnerådet, Danske Handicaporganisationer, FADD og Selveje Danmark efterspørger løbende opfølgning og/eller systematisk monitorering af udviklingen, når muligheden for pålæg om samarbejde bringes i anvendelse, herunder for at sikre, at et pålæg om samarbejde reelt styrker kvaliteten i sagsbehandlingen, og at borgerne oplever en bedre service.

Børnerådet og FADD efterspørger derudover en evaluering af ordningen.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Social- og Boligministeriet bemærker, at der med lovforslaget ikke lægges op til systematisk monitorering og/eller opfølgning på den bemyndigede kommunes opgavehåndtering efter et pålæg om samarbejde, men at ministeriet generelt følger udviklingen og kvaliteten i sagsbehandlingen i landets kommuner, bl.a. som led i ministeriets ulovbestemte ressorttilsyn.

Det bemærkes videre, at lovforslaget i sig selv ikke ændrer på muligheden for at sætte ind med andre, eksisterende tiltag, når en kommune viser sig at have udfordringer med varetagelsen af børneområdet. Der henvises i den forbindelse til pkt. 4.7 ovenfor.

Med hensyn til ønsket om en evaluering bemærkes, at der vil være tale om få kommuner, som vil være omfattet af ordningen, og at muligheden for at pålægge forpligtende kommunale samarbejder på børneområdet kun undtagelsesvist forventes at blive bragt i anvendelse. Det er derfor ministeriets vurdering, at en egentlig evaluering af ordningen ikke vil være relevant.

5. Vedr. rettelse af henvisninger i lov om forpligtende kommunale samarbejder

Der er ikke modtaget høringssvar med bemærkninger til lovforslagets § 2 vedr. fejlrettelser i lov om forpligtende kommunale samarbejder.